

säges tjuta. Den tjutande forsen tiger aldrig¹, svarar konung Heiðrekr på sin gästs spörsmål om den aldrig tyste. En vildt tjutande å omtalas i *Atlamá*². Enligt sägnen hände det, att man kunde få se en mystisk eld glöda ur forsen (*Gullþóris saga* ed. Maurer s. 51).

Det material, som den norröna literaturen har att erbjuda, då det gäller att ge en öfverblick af nyss omtalade käll- och flodskildringar, är, som vi sett, ej synnerligen ymnigt. Så mycket rikhaltigare äro teckningarna af hafvet.

Då Heintzel i sin intressanta afhandling *Über den Stil der altgermanischen Poesie* s. 20 faller det omdömet, att hafvet tyckes gjort mindre intryck på den skandinaviska fantasien än på den angelsaksiska, kan detta endast förklaras deraf, att han, liksom många af sina lärda landsmän, ej fäst tillräckligt afseende på den s. k. skaldediktningen. Hade han gjort detta, skulle han säkert kommit till ett annat resultat. Den efterföljande framställningen torde berättiga denna förmodan.

Enligt de gamles föreställning fanns det en tid, då de svala böljorna ännu ej fått tillvara, då hafvet icke fanns³. Dock var detta i förhållande till människan uråldrigt och kallades därför det gamla hafvet⁴. Kanske syftar äfven namnet *silægja* i *Alvissmál* str. 25 åt samma håll, ifall *Gerings* tolkning »ewige Tiefe» är riktig. Angelsaksiska poesien har att uppvisa ordet *fyrnstreámas*, »forna, gamla strömmar».

Såsom redan förut anmärkts, förestälde man sig att vågornas verld⁵ omslöt jorden, som af dessa sköljdes eller tvåddes⁶. Hafvet förliknades vid ett bälte eller en gördel,

¹ *þjótandi forsi þegir aldregi.*

² *Á hugðak hér inn renna, þyti af þjósti, þeystisk of bekki,* str. 26.

³ *Vasa sær né svalar unnir,* *Völuspá* str. 6.

⁴ *Aldinn marr,* *Hávamál* str. 62, *Háttatal* str. 68.

⁵ *Unnheimr,* *Hkr. Saga Óláfs hins helga* kap. 154.

⁶ *Úrþvegnar jarðir,* *Hrafnsmál* str. 8.